

Taplingova sbírka

Každý zběhlý filatelista slyšel a četl o Taplingově sbírce. V 19. století zřejmě byla největší sbírkou známek. Je srovnatelná se slavnou sbírkou Philippa la Renotiere von Ferrari (1850–1917). Thomas Keay Taplingovi (1855–1891) byl naneštěstí vyměřen velmi krátký život, pouhých 35 let, zatímco jeho současník Ferrari se dožil 67 let a spolu s neomezeným množstvím peněz měl tedy k vybudování své sbírky více času.

Obr. 1: Sběratel Thomas Keay Tapling.

Bylo velkým štěstím, že Tapling začal sbírat známky velmi brzo. Tehdy mu ještě nebylo 10 let, chodil do školy v Harrow. Známky sbíral i později jako student práv na univerzitě v Cambridgi. Od útlého mládí se tedy filatelii intenzivně věnoval. Zkoušel se angažovat také v politice. V roce 1885 kandidoval za konzervativce v obvodu Harborough v Leicestershire, ale do zvolení mu chybělo pouhých 166 hlasů. V dalším roce už byl zvolen.

Tapling pocházel z bohaté rodiny. Po smrti otce převzal vedení prosperující továrny na koberce v Londýně, ale zdaleka nebyl tak bohatý jako Ferrari. Zato ho předčil studiem a vědomostmi. Nikdy se neoženil, známky byly a zůstaly jeho první a poslední láskou. Jakmile se objevil nějaký významný materiál, koupil jej. Narodil od Ferrariho, který se občas dal napálit podvodníky, měl vynikající znalosti a cit. Proto takové jeho „skvosty“ dostaly název „ferrarity“.

K předním Taplingovým nákupům patřila sbírka W.E. Image v roce 1881, za kterou zaplatil 3000 liber, a sbírka bratrů Caillebotteových v roce 1887 za 5000 liber. Takové ceny za významné sbírky dnes vypadají směšně nízké, jenže 3000 liber nebo dokonce 5000 liber, to byl v osmdesátých letech 19. století pořádný balík peněz. Tapling také uskutečnil několik výměn. Mezi nejúspěšnějšími byla ta, kdy za afghánskou známku získal od Ferrariho dva krásné dvoupencové modré Mauricie POST OFFICE, které jsou dnes chlubou Britské knihovny. Seznam jmen významných sběratelů z konce 19. století, jejichž sbírky Tapling koupil, je velmi dlouhý. Tapling přesně věděl, co potřebuje, a dal-li se předmět jeho zájmu získat, sáhl po něm.

Obr. 3: Oranžově červený Mauritius 1 penny POST OFFICE na krásně zachovalém dopise z roku 1847.

Obr. 4: Modrý Mauritius 2 pence POST OFFICE.

Obr. 2: Havaj, 2 centy, 1851–1852.

Někdy také dostal vzácný materiál darem. Australský bratranec, který věděl o jeho zájmu, mu poslal těžký balík plný známek. Mezi

nimi bylo přes 1000 exemplářů vzácných „Sydneyjských pohledů“, což Taplingovi umožnilo rekonstruovat desky a poskytl materiál k dalšímu studiu.

Stojí za pozornost, že se Tapling nedržel sběratelských trendů 19. století, kdy se razítkované známky považovaly za podřadné, větší celky jako pásy a bloky nelákaly, a zejména se neschovávaly obálky, ale známky se z nich vystřihovaly. Tapling naopak razítkovaným známkám věnoval velkou pozornost, líbily se mu známkové celky a obálky ponechával vcelku. Vypracoval si vlastní způsob uspořádávání sbírky na listech s červenými okraji, na které materiál připevňoval nálepkami. Sbírkou sestavoval na listy takto: nejdříve známky s lepem, pak barevné odstíny, varianty zoubkování a průsvitek, a po nich razítkované známky. Také ražazoval opakované tisky, napodobeniny a padělky. Britská knihovna tento jeho systém uspořádávání

zachovala. Tapling si velmi všímal také kvality, které se v 19. století takový význam nepřikládal. Jestliže s kvalitou nějaké položky nebyl spokojen, nahradil ji lepším exemplářem jakmile to bylo možné.

Obr. 5: Červená 1 penny z let 1858–1879, tisková deska 77 (její číslo je umístěno vlevo i vpravo v orámování). Mimořádná vzácnost. Dnešní kat. cena činí 100 000 liber za nepoužitou a 80 000 liber za razítkovanou.

Thomas Keay Tapling vstoupil do Filatelistické společnosti, dnešní londýnské Královské filatelistické společnosti, v r. 1871, kdy mu bylo teprve 16 let. V roce 1881 byl zvolen do funkce jejího místopředsedy.

V dubnu 1891 odkázal svou sbírku Britskému muzeu, ale k odkazu připojil podmínky. Jeho sbírka by se neměla prodat, měla by zůstat zachována vcelku a v uspořádání založeném na systému, který započal. Jedním z kurátorů byl jeho přítel Sir Edward Denny Bacon (1860–1938), který byl pověřen uspořádáváním a upevňováním položek na listy. S prací začal v roce 1892, jenže úkol to byl tak rozsáhlý, že mu dokončení trvalo až do roku 1899. Kromě dalších doplňkových prací si však návrh a zhotovení vhodných rámců vyžádaly ještě čtyři roky, takže Taplingova sbírka mohla být vystavena teprve 5. října 1903.

Obr. 6: Taplingova sbírka je umístěna v Britské knihovně ve speciálních vysouvacích rámech.

Pro Taplingovu sbírku byly vyrobeny speciální rámy. Dnes je však umístěna v moderní sestavě vysouvacích rámců. Britská knihovna zdědila sbírku poté, co byla v roce 1973 vyčleněna z Britského muzea. Protože je rozsáhlá, vystavuje se ve dvou částech. V současné době jsou v 600 vysouvacích rámech vystavena písmena M až Z.

Taplingova sbírka je největším pokladem Britské knihovny a její cena se odhaduje na 10 milionů liber. Kdyby však přišla do prodeje, což je přísně zapovězeno, bylo by za ni utrženo mnohem víc. Je jedinou sbírkou známek na světě, která se vystavuje pro veřejnost už sto let.

Otto Hornung
Překlad V. Ustohal